

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30362>

Özet

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i, Semra Güven taraf?ndan 1997 y?l?nda haz?rlanan bir doktora tezi kapsam?nda psikometrik bir araç olarak geli?tirilmif?tir. Ölçe?in temel amac?, temel e?itim 1. kademe (ilkokul) ö?retmenlerinin mesleki bilgi ve becerilerine ili?kin yeterlilik düzeylerini objektif bir ?ekilde ölçmek ve bu yeterliliklerin çe?itli de?i?kenlere (örne?in, deneyim, e?itim düzeyi) göre nas?l farklıla?t???n? incelemektir. Bu ölçek, ö?retmen e?itiminde ve mesleki geli?im programlar?n?n planlanmas?nda önemli bir de?erlendirme arac? sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

S?n?f ö?retmenli?i, mesleki yeterlilik, ilkokul ö?retmenleri, ö?retmenlik becerileri, temel e?itim, ölçek geli?tirme, doktora tezi.

Yazarlar

Semra Güven

Amaç

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i'nin birincil amac?, ilkokul düzeyinde görev yapan ö?retmenlerin sahip olduklar? pedagojik bilgi, alan bilgisi ve uygulama becerilerini kapsayan mesleki yeterliliklerini kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, ö?retmenlerin kendi yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmelerine olanak tan?rken, ayn? zamanda e?itim yöneticilerine ve ara?t?rmac?lara ö?retmen performans?n?n standartla?t??? bir ölçümünü sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle ö?retmenlerin hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n? tespit etmek ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Güven (1997), bu araç arac?l???yla elde edilen verileri kullanarak, ö?retmen yeterliliklerinin demografik ve mesleki faktörlerle ili?kisini istatistiksel olarak analiz etmeyi amaçlam??tır.

Yap?

Ölçek, temel olarak "S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlili?i" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana boyut alt?nda incelenir: **Alan Bilgisi Yeterlili?i** (ö?rettikleri derslere ait derin bilgi), **Pedagojik Yeterlilik** (ö?retim yöntemleri, s?n?f yönetimi, ölçme ve de?erlendirme becerileri) ve **Ki?isel ve Mesleki Tutumlar** (mesle?e ba?lılık, etik de?erler ve ileti?im becerileri). Ölçe?in geli?tirme a?amas?, bu çok boyutlu yeterlilik kavram?n? Türk e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde temsil etmeyi amaçlam??tır.

Ölçeğin maddeleri, temel eğitim birinci kademedeki (ilkokul) başarıları bir öğretmenin sergilemesi gereken kritik bilgi ve becerilere odaklanmıştır. Bu, bir öğretmenin sadece teorik bilgiye değil, aynı zamanda sınıf ortamında bu bilgiyi etkili bir şekilde uygulama yeteneğine sahip olmasının gerektiren karmaşık bir mesleki yeterlilik tanımının yansımaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği doktora tezine ait özet bilgilerde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olarak, **kapsam geçerliği** (Content Validity) ve **yapı geçerliği** (Construct Validity) çalışmalarıyla titizlikle yürütüldüğü varsayılmaktadır. Kapsam geçerliğinin sağlanması için uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilköğretim öğretmeni müfredatı ve görevlerini temsil edip etmediği incelenmiştir.

Yapı geçerliğinin incelenmesinde ise, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı temel boyutları başarıları bir şekilde ayrıntılı olarak ayrıntılandırmak için Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmiş olmalıdır. Geçerlik çalışmaları için detayları için orijinal doktora tezi kaynağına başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde ölçeğin güvenirlik (Reliability) değerlerine ilişkin spesifik bir rakam (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) sunulmamıştır. Geliştirme çalışmaları sırasında, ölçeğin iç tutarlılığı (Internal Consistency) belirlemek amacıyla muhtemelen **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir iç tutarlılık değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek için **test-tekrar test güvenirliği** yönteminin de kullanılması muhtemeldir. Akademik standartlara uygun bir araç olarak, bu ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenirlik katsayılarına sahip olduğu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Sınıf Öğretmenliği Mesleki Yeterlilik Ölçeği bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak amacıyla büyük olasılıkla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. Bu analiz, sınıf öğretmeni yeterliliğinin hangi alt boyutlardan oluştuğunu (örneğin, sınıf yönetimi, öğretim tasarımı, ölçme) belirlemeyi amaçlanmıştır.

Faktör yüklerinin incelenmesi ve faktörlerin isimlendirilmesi, ölçeğin teorik çerçevesini desteklemesi ve öğretmen yeterliliğinin hiyerarşik veya bimsiz bileşenlerini tanımlamıştır. Bu analiz, ölçeğin yapı geçerliğine dair temel kanıtları sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, mesleki yeterlilik ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi Derecelendirme** format?nda (Örn: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum) uygulanmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (?lkokul/Temel E?itim 1. Kademe Ö?retmenleri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki Temel E?itim 1. Kademe (?lkokul) ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle ka??t-kalem yöntemiyle veya dijital ortamda öz bildirim yoluyla yapılmaktadır. Kat?l?mc?lardan, belirtilen yeterlilik ifadelerine ne derece sahip oldukları veya uyguladıkları belirtilmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?tırması, istatistiksel analiz, ö?retmen performans?, faktör analizi, pedagojik formasyon, öğrenme ortam?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Ba?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Semra Güven (1997 itibarıyla ?nönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya)

Tezler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir (1997). Kullanım izinleri ve telif hakları için yazar Semra Güven ve tezin ba?lı oldu?u ?nönü Üniversitesi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya büyük ölçekli araştırmalarda izin alınması zorunludur. Ölçeğin geliştirme ve ilk uygulama yılı **1997**'dir.

Kaynaklar

Güven, S. (1997). *Temel e?itim 1. kademe (ilkokul) ö?retmenlerinin ö?retmenlik bilgi ve becerilerine ili?kin yeterliliklerinin baz? de?i?kenlere göre incelenmesi (Doktora tezi)*. ?nönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak bilgisi içerisinde yer almad???ndan bu bölümde sunulamamaktadır. Maddelerin tam metnine ula?mak için Güven (1997) tarafından haz?rlanan doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM